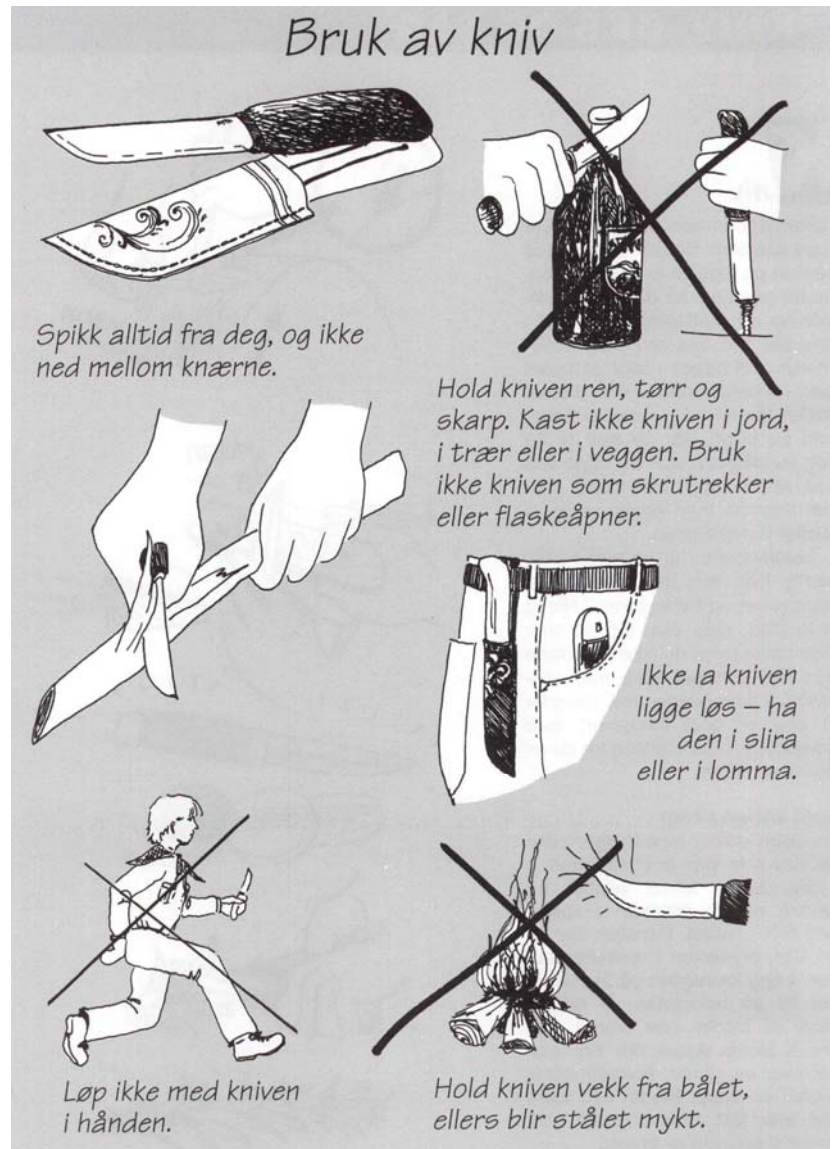

Kniv, øks, sag

Tollekniven er den mest populære blant speidere. Speiderkniven med treskaft og lærslire er et godt kjøp. Du får ofte bruk for den under båltenning og matlaging. Sett den i slira når den ikke er i bruk. Tollekniven skal bæres i slira på beltet bak hoftekammen. På denne måten får du ikke kniven i benet hvis du faller. Når du skal gi fra deg en tollekniv, skal du legge den ned, eller du kan holde bladet mellom fingrene med eggen ut og gi skaftet til mottakeren. Lommekniven er en nyttig kniv, særlig hvis den har flaskeåpner, skrutrekker og bokseåpner i tillegg til to blad. Kjøp eller lag en snor med hekte for at du ikke skal miste den. Det er meget viktig, men vanskelig, å holde kniven ren. Sørg for at den er godt innsmurt med maskinolje. Lukk bladene før du gir den til en annen.

Hold kniven skarp

En skarp kniv er mye tryggere enn en sløv kniv; den er også lettere å bruke. Sløve kniver glipper fra emnet, og du risikerer å spikke deg selv i stedet. Patruljen bør ha en liten brynsten i redskapskassen. Legg kniveggen på brynet og lett litt på bakkanten av bladet. Skyv så bladet over brynet som om du skulle skjære det. Snu bladet over og gjenta. Fortsett slik til kniven er skarp. Brynet kan være vått eller tørt. Hold fingrene godt under slipeflaten av brynet. Hvis du er så heldig å få låne en ordentlig slipesten, skal du lage en slipestikke. Stenen lar du gå mot deg, mens du klemmer til med slipestikken og styrer kniven med den andre hånden. Ha godt med vann på slipestenen.

Øks

Øks er et viktig verktøy å ha med på leir, og det er derfor nødvendig å bruke den riktig og ta vare på den. En øks i uerfarne hender er også en meget farlig gjenstand - øv deg derfor i å bruke den på forsvarlig måte.

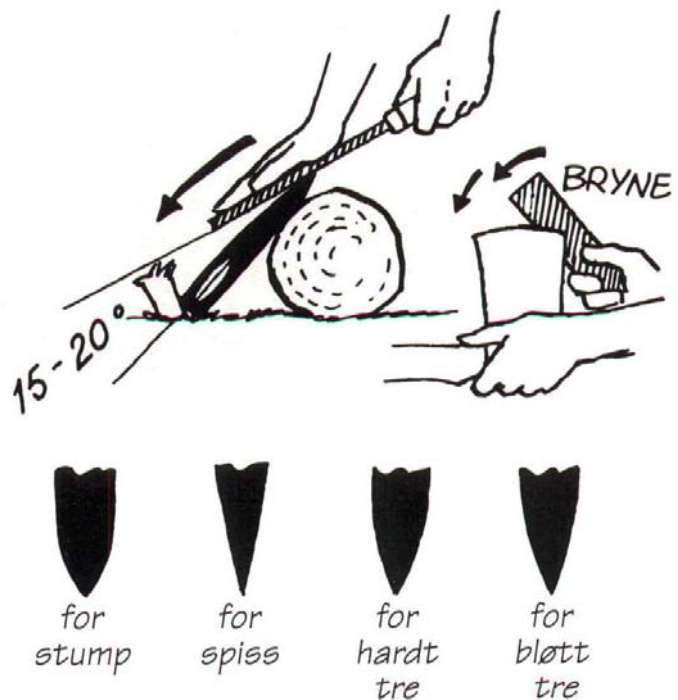
Sportsøksa er den du får mest bruk for på tur og i leir. Den skal brukes med bare en hånd. Hvis du ikke greier det, så bruk sag. Patruljen har kanskje en stor husøks eller fellingsøks. Denne øksa skal brukes med to hender og krever mer styrke og erfaring.

Hold øksa skarp

En sløv øks er et meget farlig verktøy. Hvis du har adgang til en ordentlig slipestein, kan du holde øksa skarp med den. Ellers kan du bruke en mellomgrov, flat metallfil, omtrent 20 cm lang. Legg øksehodet mellom en tykk trestokk og en trepinne. Fest skaftet med pinner eller med foten. Begynn med forkanten og arbeid deg bakover på eggen. Vinkelen mellom filen og øksehodet skal være ca. 15 grader - en fingers tykkelse.

Fil rett ned mot eggen, ta filen bort fra eggen når du fører den tilbake. Gjør en side ferdig, snu øksa og fil den andre siden. Bruk brynesteinen til slutt med runde bevegelser.

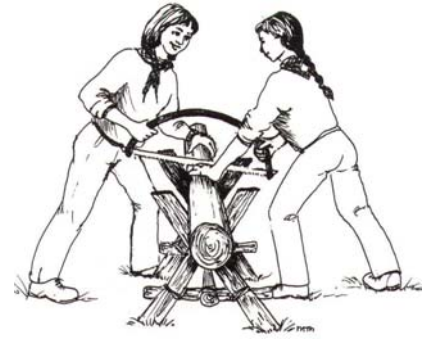

Sag

Buesagen er det ideelle verktøy til å lage større kubber til bålet. En sammenleggbare sag er bra til turbruk fordi bladet kan brettes bakover inn i skaftet. Når bladet ikke lenger er skarpt, byttes det ut med et nytt blad. Hold bladet rent og godt innsmurt med olje for å hindre at det rustner.

Trykk ikke altfor hardt nedover når du bruker sagen, ellers setter bladet seg fast i veden. Busker og trær skal sages så nær bakken som mulig.

Bladet på buesagen skal beskyttes med tykk plast, papp eller gummi når sagen ikke er i bruk.

Felling av trær

Innhent tillatelse fra eieren, og tenk deg om flere ganger før du bestemmer deg for å felle et levende tre. Det er alltid best å bruke sag, men du kan også bruke øks.

Rydd vekk alle små busker og grener før du begynner. Bestem i hvilken retning du vil treet skal falle, og arbeid ut fra dette. Hvis treet kommer til å henge seg opp i andre trær eller ødelegge noe når det faller, er det vanligvis best å velge et annet tre eller søke råd hos erfarne.

Treet skal sages så nær bakken som mulig. Om vinteren må du grave ned til bakken. Hogg først inn "fellingshogget" på den siden du vil treet skal velte til. Hogget bør gå gjennom 1/5 av treet. Begynn å sage gjennom treet på den motsatte siden av hogget. Sørg for at ingen andre er i nærheten før du begynner, og rop et varsko før treet begynner å falle. Når du merker at treet begynner å falle, trekker du ut saga og løper flere meter til siden. Treet vil sprette opp når toppen treffer bakken.

På store trær bør man bruke tau for å få treet til å falle ønsket vei.

Når treet er felt, skal det kvistes. Start ved roten, hogg med kvisten (mot treet's topp), og kvist helt inn i stammen. Pass på at du har stammen mellom deg og øksa.

Skal du kappe stammen, så sørg for at du har noe under stammen, slik at saga ikke klypes fast.